

A. V. LUNATSARSKI

LENININ ERÄS NEUVO KULTTUURIKYSYMYKSISTÄ

Leninin mielipide puolueettomista spesialisteista ja opettajakunnasta tunnetaan hyvin.

Lenin kunnioitti suuresti huomattavia tieteen eri alojen asiantuntijoita. Juuri hänen aloitteestaan otettiin askel, joka siihen aikaan näytti varsin rohkealta, nimittäin sellainen askel, että Korkeimman Kansantalousneuvoston ja Valtion Suunnittelukomitean elimiin otettiin hyvin paljon puolueettomia tiedemiehiä.

Lenin kunnioitti suuresti myöskin opettajia. Muistan, miten kerran luin hänelle puhelimitse erittäin hälyttävän sähkeen, missä kerrottiin opettajiston vaikeasta tilasta joissakin luoteisissa lääneissä. Sähke päättyi näin: „Škraby”¹ näkevät nälkää.— „Ketkä? Ketkä?” — kysyi Lenin.— „„Škraby”,— vastasin minä hänelle,— se on koulutyöntekijäin uusi nimitys”. Hän vastasi minulle hyvin tyytymättömänä: „Ja minä kun luulin niiden olevan joitain rapuja jossakin akvaariossa. Miten rumaa on käyttää noin vastenmielistä sanaa opettajasta! Hänelle kuuluu kunniakas nimitys—kansan opettaja. Niin häntä on nimitettävä edelleenkin”.

Lenin puhui aina siitä, että on mahdotonta rakentaa sosialismia, sen enempiä kuin sosialistista kulttuuriakaan pelkästään kommunistien käsin. Hän antoi varta vasten valistusalaan koskevan sekä kirjallisen että suullisen toimintaohjeen siitä, että meidän on välttämättä saatava puolellemme yli puoli miljoonaa käsittävä valistustyöntekijäin armeija.

Keskustellessani Vladimir Iljitšin kanssa näistä asioista sain kuulla häneltä alinomaa tällaisia neuvoja:

— On tehtävä niin, että itse opettajat ja valistuneet joukot levittäisivät paitsi yleistä kulttuuria myös kommunistisia aattei-

---

¹ Lyhennys „шкрабы” venäjänkielisestä „школьные работники”, „koulutyöntekijät”.— Suom.

tamme kaukaisimmillakin syrjäseuduilla puhumattakaan kaupungeista. Ryhmitelkää heitä, valitkaa aktiivisimmat, auttakaa heitä pääsemään eteenpäin, huolehtikaa jatkuvasti siitä, että opettajat pääsisivät normaalisti kohoamaan johtaville paikoille, tehkää koulun aktiivisimmista, sivistyneimmistä työntekijöistä itsellenne tuki. Antakaa heidän huolekseen järjestää sitten toisia. Saakaa heidät mukaan läänien kansanvalistusosastoihin ja ottakaa heitä koneistoomme, aina Valistusasiain kansankomissariaatin kollegiota myöten. Erilaisten spesialistien ja korkeampien koulujen opettajien keskuudessa on tietenkin mustasotnialaisia, eserräläisiä ja menševistisiä virtauksia. Niitä vastaan on taisteltava, useinkin säälimättä. Mutta monet voidaan saada luopumaan mielipiteistään. Meidän puolestamme puhuvat oikeat aatteemme ja voittomme. Horjuvat opettajat on saatava pois vihollisten vaikutusvallasta. Tämä koskee myöskin muiden alojen spesialisteja. Pelkästään kommunistien varassa ette voi pitkällekään päästä. Tietenkin on hyvin tärkeää kasvattaa myöskin kommunistien ja varsinkin nuorisoliittolaisten keskuudesta valistuneita kulttuurityöntekijöitä; koittaa aika, jolloin he tulevat olemaan kyllin päteviä ja jolloin heitä tulee olemaan riittävän paljon, ja mitä pikemmin sellainen aika koittaa, sen parempi. Mutta lähi aikoina te ette tietenkään saa aikaan sellaista tilannetta, jolloin voisitte järjestää valistuksen pelkästään kommunistien voimin. Eikä kysymys ole vain siitä, että työntekijäin alin kerros olisi puolueettomia, joita puolueenjäsenet ohjaisivat. Ei sinne päinkään. Tarvitaan, että teidän esikunnissanne käytettäisiin hyväksi vakavia, meille myötätuntoisia, samaa tietä meidän kanssamme kulkevia pedagogisia voimia.

Mutta hän lisäsi tähän:

— Jos te sallitte, että tapahtuu meidän kommunististen perusteidemme hajaantumisprosessi, jos te sulaudutte puolueettomaan väkijoukkoon, niin se tulee olemaan mitä suurin rikos. Mutta jos te sulkeudutte pieneksi lahkolaisryhmäksi, jonkinlaiseksi valloittajien kastiksi, herätätte epäluottamusta ja vastenmielisyyttä itseänne kohtaan suurten väkijoukkojen keskuudessa, ja sitten vetoatte siihen, että hehän muka ovat pikkuporvareita, vieraita aineksia, luokkavihollisia, niin teidät on vedettävä edesvastuuseen vallankumouksellisen lain koko ankaruudella.

Lenin naurahti, mutta heristi samalla ankarana sormeaan.

— Teidän pitäisi hyvin käsittää, että tehtävänäimme on valloittaa tuosta väenpaljoudesta puolellemme yhä enemmän liittolaisia,— ja ken ei kykene sitä tekemään, hänen ei pidä tarttua rakennustyön tehtävään.

